

– Osoitteetonta postia menee suuret määrät suoraan jättepaperiin, Hannu Pihlajamaa sanoo. Kuvassa Kaustisen postin

Jättepaperiksi jo mainosposti ku

Yrittäjät epäilevät Itellan ilmoittavan liian suuret t

MERI ALARANTA-SAUKKO

Oulu

Posti ilmoittaa asiakkailleen jatkuvasti todellisuutta suuremmat talousmäärät. Valtavasti osoitteetonta postia menee suoraan paperinkeräykseen, väittää liikkeenharjoittaja **Hannu Pihlajamaa** Savenmaa Ky:stä.

– Tuntuu käsittämättömältä, ettei nykyaikaisen sähköisen tiedonsiirron aikakautena tieto todellisista talousmääristä voisi kulkea vaikka päivittäin. Yrittäjille tämä tulee kalliiksi, kun he joutuvat maksamaan sekä painatus- että jakelumaksut jokaisesta kappaaleesta. Ympäristöarvotkin unohtuvat täysin.

Savenmaa Ky harjoitti vuoteen 2007 saakka toriautomyyntiä, josta ilmoitettiin osoitteettomalla suoramarkkinoinnilla. Mainoslehden painosmäärä oli kuukaudessa miljoona kappaletta. Nykyään Savenmaalla on liikepaikka Nivalassa, mutta he myyvät tuotteitaan myös nettikaupan kautta.

Pihlajamaa on seurannut asiaa pitkään, muun muassa tarkkailemalla postien jäteteräyspisteitä.

Esimerkiksi vähän aikaa sitten Pihlajamaa keräsi Kaustisen postin jättepaperipisteestä kahden viikon aikana ilmestyneistä lehdistä useita tuhansia roskaposteiksi joutuneita painotuotteita.

Otokseen sisältyi eri tahojen mainoksia ja lehtiä.

– Kyllä se näky siellä laiturilla oli pöyristyttävä ja kysymyksessä oli vain yhden jakelualueen saalis. Voi vain miettiä, minkälaisista määristä on valtakunnallisesti kysymys, hän päivittelee.

Pihlajamaa kehottaakin kaikkia, jotka ovat vahinkoa kärsineet, nousemaan nettelytapaa vastaan.

Hän vetoaa myös Itellan työntekijöihin, jotta nämä

pyrkisivät estämään toimintamallin jatkumisen.

– Jos minä käskisin myyjieni mitata asiakkaalle metrin sijasta 90 senttiä köyttä ja periä siitä metrin hinnan, eivät ne suostuisi niin tekemään, Pihlajamaa vertaa.

Tuurin Lehti Oy:n omistaman, kerran viikossa ilmestyvän Ykköset!-ilmaisjakelulehden toimitusjohtaja **Aaro Mannismäellä** on Itellan

Itella pitää

Itella Oyj kiistää syytteen täysin perusteettomina. Heidän tiedotteensa mukaan osoitteettomassa suoramarkkinoinnissa on yleinen käytäntö, että painosta toimitetaan jakeluun hieman jakelumäärää enemmän. Viime vuonna Itellan kautta kulki 790 miljoona kappaletta osoitteetonta postia.

Jättepaperia. Kuva: Pentti Peltosaari

jätepaperipisteen mainossaalista kahden viikon ajalta. Kuvat: Pentti Peltosaari

Uutuva ohuttaa

Talousmäärät

toiminnasta samanlainen kokemus.

– Oikeita tietoja talousmääristä ei saa. Olemme joutuneet kokeilun kautta testaamaan todellista tarvetta; vähennämme määriä niin kauan, että tulee tieto lehtien loppumisesta kesken.

– Lehtimäärää näin tarkistamalla olemme päässeet 3 500–4 000 euron viikoittaiseen säästöön. Se ei ole

pieni summa, Mannismäki sanoo.

Ykköset!-lehden painos on 360 000 kappaletta.

Mannismäki on ollut yhteydessä Itellaan, mutta mitään ei ole tapahtunut.

– Itella vetoaa siihen, että heillä on viralliset talousmäärät. Jonkinlainen raportointi pitäisi olla jakelun ja palvelun tilaajan välillä, hän toteaa.

Kansanedustaja Pekka Vilkuna on tehnyt asiasta ministerille kirjallisen kysymyksen.

– Kysymyksessä on selkeä määrävän markkina-aseman väärinkäyttö. Harvaan asutulla seudulla suorajakelussa ei ole kilpailua. Itella ei suostu edes keskustelemaan asiasta yrittäjien kanssa, vaikka näytöt ovat vedenpitävät, Vilkuna kertoo syistä tehdä kysymys.

– Asian kanssa on vetkuttelu jo vuosikausia. Kyllä nyt jo olisi aika avoimesti selvittää faktoja vähintään valtio-omistajalle.

Johtaja Antti Neimala Suomen Yrittäjistä kertoo, että silloin tällöin heille tulee palautetta Itellan toiminnasta osoitteettoman postin jakelussa. Viime aikoina yhteydenottoja ei kuitenkaan laajemmin ole kuulunut.

– Tarvittaessa asioita on käsitelty ja Itellaan on oltu yhteydessä, Neimala sanoo.

Hänen mukaansa tilanteet ovat ajoittain olleet niin tulehtuneita, että yrittäjäjärjestö on pyrkinyt toimimaan välittäjänä Itellan ja yrittäjän välillä. Usein osapuolten käsitykset tilanteesta poikkeavat toisistaan täysin.

– Ongelmat voivat olla yrittäjälle todellisia ja ratkaisevia varsinkin, kun suoramarkkinoinnilla on toiminnassa tärkeä osa, Neimala toteaa.

väitteitä perättöminä

– Tiedot talousmääristä päivitetään neljä kertaa vuodessa, kertoo tiedottaja **Jatta Virrankoski** Itella Oyj:stä.

Hänen mukaansa tiedot tulevat Itellan omaan osoitejärjestelmään väestötietojärjestelmästä. Myös jakelun tietojärjestelmästä tulevat tiedot huomioidaan talousmäärissä.

Itellassa suhtaudutaan vakavasti poikkeamiin ja he kertovat ryhtyvänsä korjaa-

viin toimenpiteisiin aina virheen havaittuaan.

– Painolaitoksilta tulee ylimääräisiä kappaleita 1–5 prosenttia, mutta asiakasta ei näistä tietystikään laskuteta, Virrankoski sanoo.

– Toimimme erittäin kilpailluilla markkinoilla ja teemme homman niin hyvin kuin osaamme, Virrankoski kuittaa väitteet määrävän markkina-aseman väärinkäytöstä.

Savenmaa Ky:n sopimusrikkomuksia koskevaa kantetta Itella vastaan käsitellään parhaillaan Helsingin käräjäoikeudessa. Juttu on ollut vireillä jo puolitoista vuotta. Huhtikuussa käräjäoikeus antoi välituomion, jossa se tieljetussopimuslakiin vedoten jätti ison osan Savenmaa Ky:n kanteesta vanhentuneena tutkimatta. Savenmaa Ky tulee valittamaan päätöksestä.